

نگرش زبان آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت

به یادگیری زبان مبتنی بر وب

دکتر محمد جواد ریاستی^۱

استادبازبخش زبان انگلیسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی،
شیراز، ایران.

(تاریخ دریافت: ۳۰ خرداد ۱۴۰۳؛ تاریخ پذیرش: ۱۴ آبان ۱۴۰۳؛ تاریخ انتشار: ۱۰ آذر ۱۴۰۳)

نفوذ سریع اینترنت در جنبه‌های مختلف زندگی خصوصاً جنبه‌های آموزشی و یادگیری باعث شده تا تحقیق در این حوزه به امری مهم و تاثیرگذار در حوزه آموزش تبدیل شود. از این رو، هدف از اجرای این مطالعه با روش تحقیق ترکیبی به بررسی نگرش دانش‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب می‌پردازد. در این راستا ۱۰۰ زبان‌آموز ایرانی در این تحقیق شرکت کردند. پرسشنامه نگرش دانش‌آموزان نسبت به یادگیری زبان از طریق اینترنت که توسط کیا حیراتی و احمدی‌الاشتی (۲۰۱۵) طراحی شده است و مصاحبه نیمه ساختار یافته به عنوان ابزار تحقیق مورد استفاده قرار گرفتند. روش تحلیل آماری توصیفی جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد استفاده قرار گرفت. به صورت کلی نتایج به دست آمده نشان داد که دانش‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب نگرش مثبتی دارند. نتایج مصاحبه‌ها نیز نتایج کمی تحقیق را تایید کرد و نشان داد که دانش‌آموزان معتقدند یادگیری مبتنی بر وب می‌تواند ابزاری موثر برای یادگیری زبان انگلیسی باشد.

واژه‌های کلیدی: نگرش، زبان‌آموزان ایرانی، زبان انگلیسی، یادگیری مبتنی بر وب.

¹ E-mail: mjriasati2002@yahoo.com

مقدمه

پذیرش گسترده اینترنت و فناوری‌های وب بر شیوه دسترسی و مشارکت دانشجویان انگلیسی به عنوان زبان خارجی به منابع یادگیری زبان تأثیر قابل ملاحظه‌ای داشته است. یادگیری زبان از طریق وب به سرعت در میان زبان‌آموزان زبان انگلیسی جهان به عنوان یک روش انعطاف‌پذیر و دسترسی‌پذیر برای بهبود مهارت‌های زبان محبوب شده است. در ایران، که آموزش زبان انگلیسی یک بخش قابل توجه از برنامه درسی ملی است، درک نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی در مورد یادگیری زبان از طریق وب برای اطلاع‌رسانی شیوه‌های تدریس زبان و توسعه استراتژی‌های آموزشی موثر ضروری است (الوی و دو فور،^۱ ۲۰۱۸).

نگرش‌ها در یادگیری زبان فاکتور مهمی در تعیین انگیزه، مشارکت و موفقیت کلی هستند. تحقیقات نشان داده‌اند که نگرش زبان‌آموزان به یادگیری زبان توسط عوامل مختلف، از جمله تجربیات پیشین، پس‌زمینه فرهنگی، و چارچوب اجتماعی (گاردنر و لامبرت،^۲ ۱۹۷۲؛ هورویتز،^۳ ۲۰۰۱) تحت تأثیر قرار می‌گیرند. در یادگیری زبان از طریق وب، از آنجایی که نگرش‌ها می‌توانند بر کارایی پلتفرم‌های یادگیری زبان مبتنی بر وب و میزان استفاده دانشجویان از این منابع تأثیر بگذارند، اهمیت ویژه‌ای دارند (وارشاور،^۴ ۲۰۰۶).

با اهمیت روزافزون یادگیری زبان از طریق وب در آموزش زبان انگلیسی، کمبود تحقیق در مورد نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی در مورد این روش یادگیری زبان وجود دارد. مطالعات موجود به طور عمده بر جنبه‌های فنی یادگیری زبان از طریق وب، مانند کارایی پلتفرم‌های مختلف و ابزارها، بدون بررسی کامل تجربیات و نگرش‌های شخصی زبان‌آموزان متمرکز شده‌اند. این شکاف دانشی قابل توجه است، زیرا درک نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان از طریق وب می‌تواند به توسعه موثرتر و حساس‌تر از نظر فرهنگی منابع یادگیری زبان کمک کند (کابیلان و همکاران،^۵ ۲۰۱۰).

این مطالعه ترکیبی با هدف پرداختن به این شکاف با بررسی نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان از طریق وب است. به طور خاص، سوال پژوهشی هدایت‌کننده این مطالعه این

¹ Alavi & Dufour

² Gardner & Lambert

³ Horwitz

⁴ Warschauer

⁵ Kabilan et al.

است: نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب چیست؟ هدف این مطالعه با استفاده از رویکرد ترکیبی، ارائه درک جامعی از نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان از طریق وب، شامل داده‌های کمی و کیفی است.

پیشینه تحقیق

یادگیری زبان مبتنی بر وب به روشی برجسته در آموزش مدرن تبدیل شده است که راه‌های کارآمدی را برای غلبه بر موانع زبانی و افزایش مهارت زبان ارائه می‌دهد (ورما^۱، ۲۰۲۳). تکامل شبکه جهانی وب انقلابی در یادگیری زبان انگلیسی ایجاد کرده است و از یک رسانه ساده به یک محیط تعاملی، مشارکتی و یادگیرنده-محور تبدیل شده است و زبان‌آموزان را قادر می‌سازد تا از طریق پلتفرم‌های آنلاین با سخنرانان بومی تعامل و تمرین کنند (نیاز^۲، ۲۰۲۲). یادگیری مبتنی بر وب که اغلب آموزش آنلاین یا آموزش الکترونیکی نامیده می‌شود شامل محتوای دوره آنلاین است. انجمن‌های گفتگو از طریق ایمیل، ویدئو کنفرانس، و سخنرانی‌های زنده (جریان ویدئو) همه از طریق وب امکان پذیر است. دوره‌های مبتنی بر وب همچنین ممکن است صفحات ثابت مانند مطالب دوره چاپی را ارائه دهند.

زبان‌آموزان به عنوان مشارکت‌کنندگان بالقوه در توسعه ابزارهای یادگیری زبان در نظر گرفته می‌شوند (لاساگاباستر و سیرا^۳، ۲۰۰۳) که نگرش آنها نقش تعیین‌کننده‌ای در تأثیر این ابزار بر آموزش و یادگیری دارد. نگرش تعاریف مختلفی را برای خود مشخص می‌کند. آلباراسین^۴ و همکاران (۲۰۰۵) نشان می‌دهد که نگرش نوعی تمایل روانی برای دیدن یک چیز یا رفتار خاص با درجه‌ای از دوست داشتن یا دوست نداشتن است. یکی از عوامل مهمی که بر موفقیت فناوری آموزشی تأثیر می‌گذارد، نگرش معلمان و زبان‌آموزان نسبت به ادغام اینترنت در کلاس‌های زبان است. لام^۵ (۲۰۰۰) در مورد نقش مهم نگرش در آموزش نیز بیان می‌کند که باورهای شخصی دانش‌آموزان در مورد مزایای استفاده از فناوری در آموزش زبان بر تصمیم آنها در استفاده از فناوری تأثیر می‌گذارد.

تعداد قابل توجهی از مطالعات به نگرش دانشجویان نسبت به کاربرد فناوری از جمله وب در یادگیری می‌پردازند. در کلاس‌های درس مانند (لام، ۲۰۰۰؛ سوتجا^۶، ۲۰۲۲؛ کیا هیراتی و احمدی

¹ Verma

² Niaz

³ Lasagabaster & Sierra

⁴ Albarracin

⁵ Lam

⁶ Suteja

آلاشتی^۱، نصرتی^۲، نصری^۳ و همکاران^۴، آیدین^۵، ۲۰۰۷). به عنوان مثال، با استفاده از یک نظرسنجی و یک مصاحبه گروهی متمرکز، سوتجا (۲۰۲۲) نگرش فراگیران را نسبت به استفاده از منابع آنلاین در یادگیری زبان انگلیسی، به ویژه با تمرکز بر آمادگی آزمون تافل^۵ بررسی کرد. نتایج نشان داد که دانش‌آموزان نگرش مثبتی نسبت به استفاده از منابع آنلاین داشتند و راحتی و انعطاف‌پذیری را به عنوان مزایای کلیدی ذکر کردند و اکثریت دانش‌آموزان در مورد سودمندی منابع الکترونیکی برای یادگیری زبان انگلیسی توافق داشتند.

به دنبال یک طرح پژوهشی کمی، مطالعه‌ای که توسط کیا هیراتی و احمدی آلاشتی (۲۰۱۵) انجام شد، نگرش معلمان و زبان‌آموزان ایرانی انگلیسی را نسبت به استفاده از اینترنت برای یادگیری زبان بررسی کرد. نتایج نشان داد که هم معلمان و هم زبان‌آموزان نگرش مثبتی نسبت به استفاده از اینترنت داشتند. برای یادگیری زبان این یافته‌ها همچنین نشان داد که بین نگرش یادگیرندگان و معلمان نسبت به استفاده از اینترنت برای یادگیری زبان تفاوتی وجود ندارد.

نصرتی (۲۰۱۵) همچنین یک مطالعه کمی برای بررسی چگونگی درک دانش‌آموزان و معلمان زبان انگلیسی از یادگیری زبان مبتنی بر وب انجام داد. یافته‌ها نشان داد که هم معلمان و هم زبان‌آموزان نگرش مثبتی نسبت به استفاده از فناوری هم در زندگی روزمره و هم در آموزش زبان داشتند. علاوه بر این، مشخص شد که بین نگرش معلمان و زبان‌آموزان نسبت به برنامه‌های وب تفاوت معناداری وجود دارد که نشان می‌دهد استفاده از برنامه‌های وب در بین زبان‌آموزان زبان انگلیسی رایج‌تر است.

علیرغم تحقیقات فزاینده در مورد نگرش زبان‌آموزان زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب، محدودیت‌ها و زمینه‌های متعددی برای بررسی بیشتر وجود دارد. به عنوان مثال، بسیاری از مطالعات بر اطلاعات کمی برای ارزیابی نگرش زبان‌آموزان تکیه کرده‌اند که ممکن است به طور کامل نگرش‌ها و رفتارهای واقعی فراگیران را منعکس نکند.

با توجه به پیشینه تحقیق، نیاز بیشتری به مطالعه در مورد نگرش زبان‌آموزان زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب با ادغام داده‌های کمی و داده‌های کیفی وجود دارد. با پرداختن به این حوزه برای تحقیقات بیشتر، محققان می‌توانند بینش جامع‌تری در مورد نگرش زبان‌آموزان زبان انگلیسی نسبت

¹ Kia Heirati & Ahmadi Alashti

² Nosrati

³ Nasri

⁴ Aydin

⁵ iBT

به یادگیری زبان مبتنی بر وب ارائه دهند. بنابراین، هدف مطالعه حاضر روشن کردن نقش آموزش زبان مبتنی بر وب با بررسی نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب است.

روش تحقیق

این مطالعه دارای یک رویکرد ترکیبی متشکل از تحقیقات کمی و کیفی است که به طور همزمان انجام شده است. پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌ها ابزار کافی برای جمع‌آوری داده‌های نظرسنجی هستند (گاس و مکی^۱، ۲۰۰۷). پرسشنامه‌ها امکان اجرای عملی و انعطاف پذیر را فراهم می‌کند. آنها امکان دستیابی به نمونه بزرگتر را ارائه می‌دهند (دورنی^۲، ۲۰۱۰). اشکالات، مانند از دست دادن جنبه‌های اساسی پرسشنامه‌ها را می‌توان با مصاحبه‌های بعدی برطرف کرد (مریام^۳، ۲۰۰۹). ترکیب جنبه‌های کمی و کیفی این ترکیب امکان بسط، توضیح و تأیید داده‌ها و همچنین درک و تفسیر نتایج را فراهم می‌کند (جانگ^۴ و همکاران، ۲۰۰۸).

در پژوهش حاضر، داده‌های کمی از طریق پرسشنامه جمع‌آوری و با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. علاوه بر این، مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته برای جمع‌آوری اطلاعات دقیق در مورد نگرش زبان‌آموزان نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب انجام شد.

شرکت‌کنندگان

شرکت‌کنندگان شامل ۱۰۰ زبان‌آموزان ایرانی در سطح متوسط و پیشرفته که به طور تصادفی از موسسات خصوصی زبان در شهر شیراز انتخاب شده بودند. شرکت‌کنندگان اکثراً بین ۱۶ تا ۲۱ سال سن داشتند و تمامی آنها فارسی زبان بودند.

ابزار تحقیق

پرسشنامه نگرش زبان‌آموزان به اینترنت برای یادگیری زبان

توسط کیا هیراتی و احمدی آلاشتی (۱۳۹۳) که شامل ۴۰ مورد از نوع لیکرت در مقیاس پنج درجه‌ای است، از «کاملاً مخالفم» (۱ امتیاز) تا «کاملاً موافقم» (۵ امتیاز) ایجاد شده است. این پرسشنامه دارای دو نسخه (معلمان و زبان‌آموزان) می‌باشد. محقق از نسخه مربوط به زبان‌آموزان برای بررسی نگرش زبان‌آموزان نسبت به استفاده از اینترنت برای یادگیری زبان استفاده کرد. از آنجایی که پرسشنامه

¹ Gass & Mackey

² Dömyei

³ Merriam

⁴ Jang

شامل موارد لیکرت بود، پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد. برآورد پایایی به دست آمده در مطالعه حاضر ۰,۷۹ بود.

مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته

نظرسنجی کمی با داده‌های کیفی جمع‌آوری شده از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته غنی می‌شود. مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته ساختاری را برای مصاحبه فراهم می‌کند در حالی که به شرکت‌کنندگان اجازه می‌دهد توضیح دهند و مصاحبه کننده در صورت نیاز سوالات بعدی را بپرسد. مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته همچنین زمانی مناسب‌تر هستند که مصاحبه‌گر به‌طور نزدیک با فرآیند تحقیق درگیر باشد، مانند زمانی که محقق نیز مصاحبه‌گر باشد (رابسون و مک‌کارتان^۱، ۲۰۱۶)، همانطور که در این مطالعه نیز چنین است، زیرا محقق می‌داند که چه مواردی را دنبال می‌کند. سوالاتی برای پرسیدن و در مورد چه موضوعاتی توضیح دهید. مصاحبه‌ها به صورت صوتی ضبط شد و رونویسی و تجزیه و تحلیل کیفی صداها ضبط شده انجام شد.

روش‌های جمع‌آوری داده‌ها

همانطور که قبلاً ذکر شد، صد زبان‌آموز انگلیسی از موسسات زبان خصوصی در این مطالعه شرکت کردند. محقق هدف از مطالعه را برای شرکت‌کنندگان توضیح داد. همچنین شرکت‌کنندگان در مورد پرسشنامه و نحوه پاسخگویی به آن آگاه شدند. سپس زبان‌آموز به سوالات پرسشنامه پاسخ دادند. پس از آن، نمرات به‌دست‌آمده از این پرسش‌نامه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و برای مقایسه نگرش زبان‌آموزان نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب استفاده شد.

علاوه بر این، محقق با ۱۰ شرکت‌کننده مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته‌ای انجام داد تا نگرش آنها را نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب تعیین کند. هر مصاحبه حدود ده دقیقه طول می‌کشید. محقق با ارائه فهرستی از سوالات در مورد موضوع یک ساختار کلی برای مصاحبه‌ها تنظیم کرد. سوالات دقیق‌تری مانند زمانی که در طول مصاحبه مطرح شد پرسیده شد.

پیوند داده‌های به‌دست‌آمده از پرسشنامه و مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته، یک سیستم تحلیل منسجم و شفاف ایجاد کرد که به نوبه خود به پژوهشگر اجازه داد نگرش زبان‌آموزان را نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب بررسی کند.

تحلیل داده‌ها

¹ Robson & McCartan

در فرآیند تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS (نسخه ۲۷) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، میانگین پاسخ‌های شرکت‌کنندگان به موارد پرسشنامه به منظور بررسی نگرش زبان‌آموزان نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب محاسبه شد.

در خصوص مصاحبه، داده‌ها به صورت کیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابتدا پاسخ‌های شرکت‌کنندگان به سوالات مصاحبه ضبط و رونویسی شد. برای بهبود موثق بودن^۱ و اعتبار^۲ پژوهشی مطالعات کیفی و به طور خاص برای ایجاد اعتبار^۳، این مطالعه از بازیابی توسط مشارکت‌کنندگان^۴ استفاده کرد. برای این منظور، تمام متن مصاحبه قبل از تجزیه و تحلیل داده‌ها بین شرکت‌کنندگان توزیع شد. برای اطمینان از اینکه خود مفاهیم به طور دقیق ضبط شده‌اند، از پاسخ‌دهندگان دعوت شد تا متن مصاحبه‌هایی را که شرکت کردند بخوانند. آنها موظف بودند تأیید کنند که کلمات آنها با آنچه در نظر داشتند مطابقت دارد. فرآیند تحلیل کیفی داده‌ها از طریق روش کدگذاری انجام شد. داده‌های مصاحبه همگی برای تجزیه و تحلیل کلمه به کلمه رونویسی شدند و کدگذاری و تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج

برای بررسی نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب، آمار توصیفی اجرا شد. همانطور که قبلاً ذکر شد، یک صد زبان‌آموز انگلیسی در این مطالعه شرکت کردند. یک پرسشنامه ۴۰ سوالی برای استخراج نگرش شرکت‌کنندگان نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب استفاده شد. برای بررسی نگرش زبان‌آموزان نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب، محقق از آمار توصیفی استفاده کرد. گویه‌های پرسشنامه در مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای از «کاملاً موافقم = ۵» تا «کاملاً مخالفم = ۱» بود. از آنجایی که میانگین نمره برای هر ماده و کل پرسشنامه بین ۱ تا ۵ بود، امتیاز ۳ به عنوان نقطه میانی در نظر گرفته شد. به این معنی که میانگین نمرات بالای ۳ نشان دهنده نگرش مثبت و نمرات زیر ۳ نشان دهنده نگرش منفی است. همچنین گویه‌های ۳۳، ۳۵ و ۳۶ معکوس شد. بنابراین، باید آنها را معکوس تفسیر کرد. جدول ۱ آمار توصیفی پاسخ‌های شرکت‌کنندگان را نشان می‌دهد.

جدول ۱ آمار توصیفی

¹ trustworthiness

² validity

³ credibility

⁴ member checking

انحراف معیار SD	میانگین Mean	بیشترین Max	کمترین Min	
۰.۵۶۴۴۰	۴.۴۳۱۵	۵.۰۰	۲.۰۰	۱. اپلیکیشن‌های اینترنتی می‌توانند نقش مهمی در کلاس داشته باشند.
۰.۶۰۴۸۴	۴.۴۲۲۱	۵.۰۰	۲.۰۰	۲. برنامه‌های کاربردی اینترنتی را می‌توان در کلاس برای تقویت یادگیری مهارت‌های مهم استفاده کرد.
۰.۶۱۳۸۴	۳.۲۵۵۰	۴.۰۰	۲.۰۰	۳. برنامه‌های کاربردی اینترنتی به بهترین وجه برای تمرین، اصلاح (راه حل) یا تقویت حقایق استفاده می‌شوند.
۰.۶۸۴۱۰	۳.۷۹۸۱	۵.۰۰	۲.۰۰	۴. برنامه‌های کاربردی اینترنتی به بهترین وجه در کلاس درس برای ارتقای مهارت‌های تحلیلی، خلاقانه و سایر مهارت‌های تفکر عالی دانش‌آموزان استفاده می‌شود.
۰.۵۹۶۳۴	۴.۰۱۲۵	۵.۰۰	۲.۰۰	۵. برنامه‌های کاربردی اینترنتی را می‌توان در کلاس درس برای ارائه رویکردهای یادگیری جایگزین برای دانش‌آموزانی که در یادگیری مشکل دارند استفاده کرد.
۰.۶۱۱۲۴	۴.۳۹۵۷	۵.۰۰	۲.۰۰	۶. استفاده از اپلیکیشن‌های اینترنتی برای برخی از دانش‌آموزان فعالیت مناسبی است.
۰.۵۲۶۹۴	۴.۲۰۸۹	۵.۰۰	۱.۰۰	۷. استفاده از اپلیکیشن‌های اینترنتی می‌تواند در کلاس درس برای جذابیت بیشتر یادگیری برای همه دانش‌آموزان استفاده شود.
۰.۶۴۵۰۶	۳.۷۶۳۱	۵.۰۰	۱.۰۰	۸. اطلاعات به دست آمده از وب سایت‌های آموزش زبان انگلیسی مفید است.
۰.۷۵۹۷۷	۴.۲۷۸۴	۵.۰۰	۲.۰۰	۹. ایجاد فعالیت‌های مبتنی بر اینترنت مفید است.
۰.۸۴۶۴۳	۴.۱۴۴۵	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۰. از طریق تجربیات یادگیری، من انگیزه یادگیری زبان انگلیسی را با استفاده از اینترنت پیدا کردم.
۰.۶۳۵۸۴	۳.۶۹۱۲	۲.۰۰	۱.۰۰	۱۱. از طریق تجربیات یادگیری خود، من مهارت‌های انگلیسی را از طریق استفاده از اینترنت بهبود بخشیدم.

انحراف معیار SD	میانگین Mean	بیشترین Max	کمترین Min	
.۷۴۵۸۰	۴.۴۱۱۲	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۲. بر اساس تجربیات یادگیری من، منابع اینترنتی فرصت‌های بیشتری را برای یادگیری مستقل در اختیار من قرار داد.
.۵۴۸۸۴	۴.۰۶۹۹	۵.۰۰	۱.۰۰	۱۳. من مهارت‌های ارتباطی خود را با ارسال ایمیل یا چت با افراد بومی انگلیسی به صورت آنلاین بهبود بخشیدم.
.۵۲۴۲۰	۳.۳۹۵۵	۵.۰۰	۱.۰۰	۱۴. از طریق تجارب یادگیری، توجه بیشتری (دقت) در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی به کمک اینترنت داشتم.
.۷۵۶۴	۴.۵۰۰۰	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۵. اینترنت می‌تواند محیط آموزشی غنی را برای افراد غیر بومی انگلیسی فراهم کند.
.۸۳۷۷	۴.۵۹۴۷	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۶. اینترنت ابزار مفیدی برای کمک به من برای رسیدن به هدف یادگیری در آینده است.
.۸۳۹۵۶	۲.۰۶۳۸	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۷. به اعتقاد من منابع اینترنتی می‌توانند جایگزین کتاب‌های درسی شوند.
.۸۰۷۸۳	۳.۸۰۴۵	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۸. به اعتقاد من، یافتن مطالب یادگیری آموزش زبان انگلیسی در وب آسان است.
.۹۶۴۵۴	۳.۷۸۲۰	۵.۰۰	۲.۰۰	۱۹. به اعتقاد من، وب سایت‌های آموزش زبان برای یادگیری زبان انگلیسی مفید هستند.
.۷۸۴۱۱	۴.۱۳۸۸	۵.۰۰	۳.۰۰	۲۰. فکر می‌کنم تا آنجا که ممکن است می‌خواهم از مطالب و فعالیت‌های آموزش زبان به کمک اینترنت در یادگیری زبان انگلیسی آینده خود استفاده کنم.
.۴۱۲۵۵	۴.۱۴۵۷	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۱. فکر می‌کنم من صلاحیت استفاده از مطالب مبتنی بر اینترنت را در یادگیری آینده خود دارم.
.۷۴۵۶۵	۳.۸۲۶۹	۵.۰۰	۳.۰۰	۲۲. فکر می‌کنم برای بهبود مهارت‌ها و سواد اینترنتی خود به آموزش فناوری بیشتری نیاز دارم.

انحراف معیار SD	میانگین Mean	بیشترین Max	کمترین Min	
.۷۲۸۲۶	۳.۷۷۶۵	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۳. فکر می‌کنم باید بیشتر یاد بگیرم که چگونه منابع اینترنتی را در یادگیری آینده خود ادغام کنم.
.۷۱۱۳۲	۳.۹۷۸۸	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۴. برای یادگیری بهتر می‌توانم اطلاعات فعلی بیشتری را به جای مطالب چاپی از اینترنت دریافت کنم.
.۸۴۷۴۹	۳.۵۳۴۴	۵.۰۰	۱.۰۰	۲۵. اینترنت به ابزاری ضروری در یادگیری من تبدیل شده است.
.۸۲۶۴۳	۳.۶۹۸۰	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۶. استفاده از اینترنت می‌تواند سرعت یادگیری من را افزایش دهد.
.۹۲۲۶۴	۳.۹۳۳۱	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۷. مکان یابی اطلاعات مفید در اینترنت آسان است.
.۷۹۱۰۲	۳.۸۱۰۸	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۸. زمان صرف شده در اینترنت برای یادگیری ارزشمند است.
.۸۸۰۱۶	۳.۷۶۸۱	۵.۰۰	۲.۰۰	۲۹. اینترنت همیشه اولین انتخاب من برای تحقیق برای یافتن راهبردهای یادگیری جدید است.
.۷۵۸۳	۳.۶۶۵۴	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۰. از یافتن اطلاعات مورد نیاز خود در اینترنت برای یادگیری خود مطمئن هستم.
.۷۱۲۵۷	۳.۸۱۰۸	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۱. اینترنت یادگیری را بهبود می‌بخشد.
.۸۱۴۲۲	۴.۱۲۶۲	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۲. یادگیری با اینترنت مزایای واقعی نسبت به روش‌های سنتی دارد.
.۸۴۳۶۶	۳.۹۵۹۶	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۳. اینترنت نمی‌تواند کیفیت یادگیری دانش‌آموزان را بهبود بخشد. *
.۴۶۲۲۶	۴.۳۶۲۲	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۴. استفاده از اینترنت موضوع را جذاب‌تر می‌کند.
.۸۸۵۲۱	۳.۹۱۵۱	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۵. اینترنت برای یادگیری زبان مفید نیست. *
.۸۶۲۴۴	۴.۳۵۲۲	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۶. اینترنت در کلاس‌ها جایی ندارد. *
.۷۶۵۱۱	۳.۹۰۷۷	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۷. اینترنت به من امکان می‌دهد مطالبی را ایجاد کنم که یادگیری من را افزایش می‌دهد.
.۸۱۲۲۲	۴.۵۰۰۰	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۸. اینترنت می‌تواند روش یادگیری موثری برای دانش‌آموزان باشد.

انحراف معیار SD	میانگین Mean	بیشترین Max	کمترین Min	
۰.۷۷۶۳۳	۴.۵۵۲۴	۵.۰۰	۲.۰۰	۳۹. استفاده از اینترنت برای یادگیری برای من در اولویت است.
۰.۷۶۵۴۶	۳.۸۳۲۲	۵.۰۰	۲.۰۰	۴۰. من استفاده از اینترنت را بخشی جدایی ناپذیر از فرآیند آموزشی می‌دانم.
۰.۳۵۶۲۵	۳.۹۶۱۱	۴.۳۱۲۲	۲.۷۶۲۴	نگرش کلی

* گویه‌های معکوس تعداد (N) = ۱۰۰

نتایج پرسشنامه نگرش عمدتاً مثبتی را نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب در بین زبان‌آموزان زبان انگلیسی نشان می‌دهد. میانگین کلی نمره ۳,۹۶ نشان دهنده تمایل به این شیوه یادگیری است. با بررسی تک تک گویه‌ها، مشخص می‌شود که برخی گزاره‌ها میانگین نمرات بیشتری را در مقایسه با سایر موارد دریافت کرده‌اند.

به عنوان مثال، آیتم ۱۶ «اینترنت ابزار مفیدی برای کمک به من برای رسیدن به هدف یادگیری در آینده است» بالاترین میانگین امتیاز ۴,۵۹ را کسب کرد. این امتیاز بالا را می‌توان به شناخت زبان‌آموزان از مجموعه وسیعی از منابع و فرصت‌های موجود در اینترنت نسبت داد که می‌تواند تجربه یادگیری زبان آنها را به میزان قابل توجهی افزایش دهد. اینترنت طیف متنوعی از مواد، از جمله محتوای چند رسانه‌ای، تمرین‌های تعاملی، و نمونه‌های زبان معتبر را ارائه می‌کند که می‌تواند سبک‌ها و نیازهای مختلف یادگیری را برآورده کند.

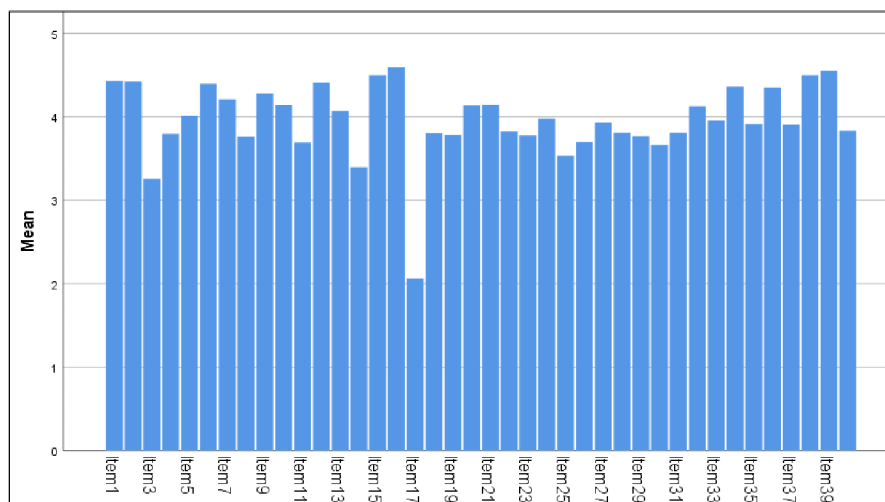
به همین ترتیب ماده ۳۸ «اینترنت می‌تواند روش یادگیری موثری برای دانش‌آموزان باشد» میانگین امتیاز ۴,۵۰ را دریافت کرد. این نمره بالا نشان می‌دهد که یادگیرندگان بر این باورند که یادگیری مبتنی بر وب می‌تواند به نتایج یادگیری بهتر منجر شود. این ممکن است به دلیل انعطاف پذیری و استقلال باشد که یادگیری مبتنی بر وب فراهم می‌کند و به یادگیرندگان اجازه می‌دهد زمان و سرعت خود را به طور موثرتری مدیریت کنند. علاوه بر این، اینترنت دسترسی به طیف گسترده‌ای از منابع آموزشی، از جمله آموزش‌های آنلاین، ویدئوها و پلتفرم‌های یادگیری زبان را ارائه می‌دهد که می‌تواند مکمل آموزش سنتی کلاس درس و افزایش کیفیت کلی یادگیری باشد.

مورد دیگری که میانگین بالایی دریافت کرده عبارت است از آیتم ۱۵ «اینترنت می‌تواند محیط آموزشی غنی را برای افراد غیر بومی انگلیسی فراهم کند» (میانگین = ۴,۵۰). این نمره بالا را می‌توان به

قدردانی زبان‌آموزان از جنبه‌های تعاملی و عملی یادگیری زبان مبتنی بر وب نسبت داد. اینترنت پلتفرم‌ها و ابزارهای مختلفی را ارائه می‌دهد که ارتباط با افراد بومی را تسهیل می‌کند، مانند وب سایت‌های تبادل زبان، رسانه‌های اجتماعی و انجمن‌های آنلاین. این تعامل می‌تواند به زبان‌آموزان کمک کند تا مهارت‌های گفتاری و شنیداری خود را بهبود بخشند و همچنین درک عمیق‌تری از تفاوت‌های ظریف فرهنگی و استفاده از زبان در زمینه‌های زندگی واقعی به دست آورند. به علاوه نتایج نشان می‌دهد که کمترین میانگین (۲,۰۶) مربوط به آیتم ۱۷ «به اعتقاد من منابع اینترنتی می‌توانند جایگزین کتاب‌های درسی شوند» است.

به طور کلی، میانگین نمرات بالا برای این موارد نشان می‌دهد که زبان‌آموزان برای مزایای یادگیری زبان مبتنی بر وب، از جمله فراهم کردن یک محیط یادگیری غنی، فرصت‌های تعامل و تمرین، و پتانسیل بهبود کیفیت یادگیری، ارزش قائل هستند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که زبان‌آموزان زبان انگلیسی پذیرای ادغام فناوری در یادگیری زبان هستند و پتانسیل آن را برای افزایش تجربه یادگیری خود می‌شناسند. نمودار میله‌ای زیر به درک بهتر میانگین نمرات زبان‌آموزان در هر آیتم کمک میکند.

شکل ۱ نمودار میله‌ای میانگین نمرات زبان‌آموزان در آیتیم‌های پرسشنامه

مصاحبه نیمه ساختاریافته‌ای که با زبان‌آموزان انجام شد نیز بینش‌های ارزشمندی را در مورد عوامل اساسی مؤثر بر دیدگاه آنها در مورد یادگیری زبان مبتنی بر وب ارائه کرد. سؤالات مصاحبه به گونه‌ای طراحی شدند که با موارد موجود در پرسشنامه مطابقت داشته باشند و امکان بررسی دقیق‌تری از دیدگاه شرکت‌کنندگان را فراهم کنند. یافته‌های این مرحله از تحقیق نشان داد که دانشجویان به شدت از ایده کسب مهارت‌های زبانی از طریق پلتفرم‌های آنلاین حمایت می‌کنند.

زبان‌آموزان بر مزیت‌های مختلف یادگیری زبان مبتنی بر وب، مانند فرصت تعامل با زبان مادری تأکید کردند. زبان‌آموزی خاطرنشان کرد: «بهترین جنبه یادگیری زبان از طریق وب این است که بتوانم صحبت کردن با افراد انگلیسی بومی را تمرین کنم. این به تقویت تلفظ و درک نحوه استفاده از زبان در سناریوهای واقعی کمک می‌کند.» این دیدگاه با میانگین نمره بالای دریافت شده برای سوال ۱۵ در پرسشنامه، که بر روی اینترنت تسهیل‌کننده تعامل با افراد بومی متمرکز بود، مرتبط است.

علاوه بر این، زبان‌آموزان از چیدمان جذاب و عناصر چندرسانه‌ای وبسایت‌های آموزش آنلاین زبان تمجید کردند. یکی از زبان‌آموزان گفت: «وبسایت‌ها جذاب هستند. ویدئوها، بازی‌ها و آزمون‌ها یادگیری را لذت‌بخش می‌کنند و به من کمک می‌کنند با انگیزه بمانم.» این بازخورد با میانگین نمره بالا برای سوالات ۷ و ۳۴ در پرسشنامه مطابقت دارد که نشان می‌دهد اینترنت محیط آموزشی متنوعی را ارائه می‌دهد.

زبان‌آموزان همچنین اظهار داشتند که یادگیری زبان مبتنی بر وب می‌تواند استقلال و انگیزه آنها را بهبود بخشد. به عنوان مثال، یکی از شرکت‌کنندگان بیان کرد: «من در هنگام استفاده از منابع آنلاین احساس می‌کنم کنترل بیشتری بر فرآیند یادگیری خود دارم. هیچ محدودیت زمانی وجود ندارد و این به من انگیزه می‌دهد تا بیشتر تمرین کنم زیرا می‌توانم آن را با سرعت و زمان خودم انجام دهم.» این احساس توسط بسیاری دیگر از شرکت‌کنندگان تکرار شد که از انعطاف‌پذیری و استقلال ارائه شده توسط پلتفرم‌های یادگیری زبان مبتنی بر وب فخر داشتند. نتایج پتانسیل یادگیری زبان مبتنی بر وب را در تقویت استقلال یادگیرنده و انگیزه درونی، که فاکتورهای حیاتی در اکتساب موفق زبان هستند، نشان می‌دهد.

زبان‌آموزان همچنین بیان کردند که یادگیری از طریق وب در مقایسه با محیط‌های کلاس درس سنتی استرس کمتری دارد. زبان‌آموزی بیان کرد: «من هنگام استفاده از وب برای یادگیری احساس راحتی بیشتری دارم، زیرا نگران اشتباه کردن در مقابل همسالانم نیستم. این استرس را کاهش می‌دهد و به من امکان می‌دهد مطالب را بهتر یاد بگیرم.» این پاسخ با نگرش کلی مثبتی که زبان‌آموزان نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب نشان می‌دهند، همسو است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نگرش زبان‌آموزان ایرانی زبان انگلیسی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب بود. نتایج به دست آمده از مراحل کمی و کیفی مطالعه نشان داد که شرکت‌کنندگان بر این عقیده بودند که اینترنت یک محیط یادگیری گسترده و پویا را برای انگلیسی‌زبانان غیربومی ارائه می‌دهد که می‌تواند کیفیت یادگیری آنها را به میزان قابل توجهی افزایش دهد. این اجماع نشان می‌دهد که

زبان‌آموزان نگرش مثبتی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب داشتند و آنها پتانسیل آن را برای غنی سازی تجربه آموزشی خود تشخیص دادند. علاوه بر این، موافقت آنها با تمام موارد پرسشنامه این مفهوم را تقویت می‌کند، و نشان می‌دهد که آنها یادگیری زبان مبتنی بر وب را ابزاری ارزشمند و موثر برای توسعه زبان خود می‌دانستند.

یافته‌های این مطالعه که نشان می‌دهد زبان‌آموزان زبان انگلیسی نگرش مثبتی نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب دارند، با تحقیقات قبلی در این زمینه مطابقت دارد (کیا هیراتی و احمدی آلاشتی، ۲۰۱۵، نصرتی، ۲۰۱۵، نصری و همکاران ۲۰۲۱، آیدین، ۲۰۰۷). رواج و استفاده روزمره از فناوری، آن را به عنصری حیاتی در یادگیری زبان تبدیل کرده است و زبان‌آموزان به طور فزاینده‌ای به مزایای آن در غنی سازی سفر یادگیری خود پی می‌برند. این امر به ویژه در میان زبان‌آموزان ایرانی مشهود است که تمایل دارند در استفاده از فناوری برای تمرین انگلیسی فراتر از محیط کلاس راحت و فعال باشند.

نتایج پرسشنامه و مصاحبه‌ها همچنین نشان می‌دهد که زبان‌آموزان برای انعطاف پذیری و استقلال‌ی که یادگیری زبان مبتنی بر وب فراهم می‌کند ارزش قائل هستند. این با یافته‌های نصری و همکاران (۲۰۲۱) مطابقت دارد، که بر تأثیر مثبت یادگیری زبان به کمک رایانه مبتنی بر وب بر انگیزه و نگرش زبان‌آموزان و اهمیت هدایت فراگیران در استفاده مؤثر از رایانه و ارتقای ادغام فناوری در روش‌های یادگیری آنها تأکید می‌کند. به طور مشابه، تحقیقات آیدین (۲۰۰۷) بر پتانسیل اینترنت در گسترش فرصت‌های یادگیری و افزایش مهارت‌های زبانی تأکید کردند. نگرش‌های مثبتی که شرکت‌کنندگان در این مطالعه نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب نشان دادند را می‌توان به شناخت آنها از مزایایی که ارائه می‌دهد، مانند افزایش انگیزه و استقلال نسبت داد.

در نتیجه، نگرش مثبت نسبت به یادگیری زبان مبتنی بر وب مشاهده شده در این مطالعه با تحقیقات قبلی مطابقت دارد و پتانسیل فناوری را در افزایش تجربه یادگیری زبان‌آموزان برجسته می‌کند. یافته‌ها نشان می‌دهد که زبان‌آموزان از انعطاف پذیری و استقلال ارائه شده توسط یادگیری زبان مبتنی بر وب قدردانی می‌کنند و مزایای آن را در بهبود انگیزه و استقلال خود می‌شناسند.

پیامدهای این یافته‌ها قابل توجه است زیرا آنها نشان می‌دهند که یادگیری زبان مبتنی بر وب می‌تواند ابزار موثری برای بهبود نگرش و انگیزه زبان‌آموزان باشد. این امر به ویژه در زمینه یادگیری زبان انگلیسی اهمیت دارد، جایی که زبان‌آموزان اغلب در توسعه مهارت‌های گفتاری و نوشتاری خود با چالش‌هایی مواجه می‌شوند. با ادغام فناوری در فرآیندهای یادگیری خود، زبان‌آموزان می‌توانند بر این چالش‌ها غلبه کنند و مهارت خود را در زبان انگلیسی افزایش دهند.

در این راستا می‌توان چند پیشنهاد کاربردی در مورد موضوع مطالعه ارائه کرد. مربیان باید ابزارها و پلتفرم‌های مبتنی بر وب را در شیوه‌های تدریس خود بگنجانند تا تعامل و انگیزه یادگیرنده را افزایش دهند. همچنین مربیان می‌توانند زبان‌آموزان را تشویق کنند تا با فراهم کردن فرصت‌هایی برای کشف و استفاده از منابع مبتنی بر وب، کنترل یادگیری خود را در دست بگیرند. به علاوه نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که زبان‌آموزان معتقدند یادگیری زبان مبتنی بر وب می‌تواند انگیزه آنها را افزایش دهد. مربیان می‌توانند استفاده از ابزارهای مبتنی بر وب را برای ایجاد تجارب یادگیری تعاملی و جذابی که انگیزه یادگیرنده را ارتقا می‌دهد، در نظر بگیرند.

References

منابع و ارجاعات

- Alavi, S. M., & Dufour, A. (2018). Exploring the role of technology in language learning: A systematic review. *ReCALL*, 30(3), 351-373.
- Albarracin, D., Johnson, B., Kumkale, T., & Zanna, M. (2005). Attitudes: Introduction and scope. In D. Albarracin, B. Johnson, & M. Zanna (Eds.), *The handbook of attitudes* (pp. 3-20). Lawrence Erlbaum Associates.
- Aydin, S. (2007). Attitudes of EFL learners towards the Internet. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 6(3), 18-26.
- Dörnyei, Z. (2010). *Questionnaires in second language research: Construction, administration, and processing*. Routledge.
- Gardner, R. C., & Lambert, W. E. (1972). *Attitudes and motivation in second language learning*. Newbury House.
- Gass, S., & Mackey, A. (2007). *Data elicitation for second and foreign language research*. Routledge.
- Horwitz, E. K. (2001). Language anxiety and achievement. *Annual Review of Applied Linguistics*, 21, 112-126.
- Jang, E. E., McDougall, D. E., Pollon, D., Herbert, M., & Russell, P. (2008). Integrative mixed methods data analytic strategies in research on school success in challenging circumstances. *Journal of Mixed Methods*, 2(2), 221-247.
- Kabilan, M. K., Ahmad, N., & Abidin, M. J. (2010). Factors influencing students' attitudes towards the use of technology in learning English: A study in Malaysian schools. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, 3(1), 1-24.
- Kia Heirati, J., & Ahmadi Alashti, L. (2015). Attitudes toward using the Internet for language learning: A case of Iranian English teachers and learners. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*, 4(1), 63-78.
- Lam, Y. (2000). Technophilia vs. Technophobia: A preliminary look at why second-language teachers do or do not use technology in their classrooms. *Canadian Modern Language Review*, 56(3), 389-420.
- Lasagabaster, D., & Sierra, J. (2003). Students' evaluation of CALL software programs. *Educational Media International*, 40(3), 293-304. <http://dx.doi.org/10.1080/0952398032000113211>
- Merriam, S. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Jossey-Bass.
- Nasri, M., Shafiee, S., & Sepehri, M. (2021). An investigation of Iranian intermediate EFL learners' L2 motivation and attitude in a computer-assisted language learning environment. *Issues in Language Teaching*, 10(1), 355-389. <https://doi.org/10.22054/ilt.2021.62359.614>
- Niaz, S. (2022). Web-based English Language Learning: A Review from Web 1.0 to Web 3.0. *Pakistan Journal of Humanities and Social Sciences*, 10(2). <https://doi.org/10.52131/pjhss.2022.1002.0246>
- Nosrati, V. (2015). Teachers' and learners' attitudes toward the use of web-based

language learning (WBLL). *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 2(8), 1-12.

Robson, C., & McCartan, K. (2016). *Real world research: A resource for users of social research methods in applied settings* (4th ed.). Wiley.

Suteja, H. (2022). Learners' attitudes towards using online resources in learning. *Konferensi Linguistik Tahunan Atma*, 20, 101-108.

Verma, P. (2023). English online learning system based on web. *Educational Technology Research and Development*, 65(3), 789-802.

Warschauer, M. (2006). Computer-mediated collaborative learning: An analysis of the literature. *Journal of Educational Computing Research*, 34(2), 147-164.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Riasati, M. J. (2024). The Attitude of Iranian English Language Learners towards Web-Based Language Learning. *LANGUAGE ART*, 9(4):7-24, Shiraz, Iran. [in Persian]

DOI: 10.22046/LA.2024.19

URL: <https://www.languageart.ir/index.php/LA/article/view/423>

ORIGINAL RESEARCH PAPER

The Attitude of Iranian English Language Learners towards Web-Based Language Learning

Dr. Mohammad Javad Riasati¹

Assistant Professor of Department of English Language, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.

(Received: 19 June 2024; Accepted: 4 November 2024; Published: 30 November 2024)

The rapid penetration of the Internet in various aspects of life, especially the aspects of education and learning, has made research in this field become an important and influential in the field of education. Therefore, the purpose of conducting this study with a mixed research method is to investigate the attitude of Iranian English language students towards web-based language learning. In this regard, 100 Iranian language learners participated in this research. Questionnaire of students' attitude towards language learning through the Internet designed by Kia Hirati and Ahmadi Alashti (2015) and semi-structured interview were used as research tools. Descriptive statistical analysis method was used to analyze the data. In general, the obtained results showed that Iranian English language students have a positive attitude towards web-based language learning. The results of the interviews also confirmed the quantitative results of the research and showed that students believe that web-based learning can be an effective tool for learning English.

Keywords: Attitude, Iranian Language Learners, English Language, Web-Based Learning.

¹ E-mail: mjriasati2002@yahoo.com